

ДОПУСТИМОСТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И РАЗХОДИТЕ

Покана за набиране на проектни предложения
№ 2021TC16PCB005 – 2023 – 3

Приоритет 1 “Щадящ околната среда
трансграничен регион”

Информационен ден
30 януари 2024, Бургас

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA Bulgaria – Türkiye

Мост Меджидие
Река Марица, Одрин,
Република Турция

Допустими дейности

Специфична цел 2.1

“Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове”

Инвестиции в материални активи - част от проект, изпълняван от допустимо предприятие за постигане на по-високо ниво на енергийна ефективност.

Компонент А „ИНВЕСТИЦИИ“

- Придобиване на машини, инсталации и оборудване, представляващи дълготрайни активи
- Придобиване на дълготрайни нематериални активи, вкл. разработка на софтуер
- Строителни работи за прилагане на мерки за енергийна ефективност в промишлени сгради, вкл. за специфични технологични нужди

ВСЕКИ ПРОЕКТ ВКЛЮЧВА

Компонент В „УСЛУГИ“

- Енергийно обследване
- Технически надзор, услуги по въвеждане в експлоатация, обучения на персонала, сертифициране на съоръжения/сгради, обект на мерки за енергийна ефективност
- Съвместни обучения и предоставяне на консултантски услуги на предприятия по енергийна ефективност

Всеки проект по СЦ 2.1 трябва да включва дейности както от Компонент А „Инвестиции“, така и от Компонент В „Услуги“. Разходите по компонент В „Услуги“ **не трябва да надхвърлят 40 %** от общите допустими разходи.

Допустими дейности

Специфична цел 2.1

“Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове”

- Инвестиции за намаляване на емисиите на парникови газове и потреблението на енергия
- Инвестиции за енергийна ефективност на сграден фонд на предприятия - топлоизолация, дограма/остъкляване, системи за засенчване
- Модернизиране на вътрешни електрически инсталации и електроразпределителни системи, инсталации за автоматично управление на осветлението
- Модернизиране на системи за производство и разпределение на топлинна енергия както за ОВК, така и в производствения процес
- Модернизиране или интегриране на нови материали и оборудване за намаляване на загубите на енергия
- Системи за енергиен мениджмънт, вкл. сертифициране по ISO 5001
- Инвестиции в дигитални решения за събиране и анализ на данни за емисиите на парникови газове и потреблението на енергия
- Съвместно разработване на технологични решения за енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове
- Подобряване на обмена на ноу-хау, добри практики, съвместни обучения на местния бизнес за енергийна ефективност и намаляване на парниковите газове

Дейностите трябва да бъдат с потвърден ефект на енергийни спестявания от **най-малко 5%** според обследването за енергийна ефективност.

За българските бенефициенти:

Следва да се спазват разпоредбите на националното законодателство.

За турските бенефициенти:

Оценката на енергийната ефективност следва да се изчислява въз основа на разходите за процеса и/или оборудването, а не на разходите за цялата система.

Допустими дейности

Специфична цел 2.6

“Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика”

Дейности, насочени към нуждите на МСП за възприемане на принципите на кръговата икономика и свързаните с нея производствени практики, чрез адаптиране на продуктите към неутрална по отношение на климата, ресурсно ефективна и кръгова икономика и намаляване на отпадъците през целия жизнен цикъл на продукта

- Разработване на дълготрайни и подходящи за повторна употреба, ремонт и рециклиране продукти, вкл. закупуване на съответното технологично оборудване
- Разработване на нови бизнес модели, базирани на отдаване под наем и споделяне на стоки и услуги (т.нар. модели "продукт като услуга")
- Разработване на кръгови бизнес модели за благоприятстване създаването на регионална затворена верига на стойността чрез използване на B2B, B2C и C2C модели на сътрудничество
- Разработване на кръгови био базирани бизнес модели, решения и продукти
- Подкрепящи мерки за споделяне на знания, методология на дизайна, лаборатории/хъбове за иновации, клъстеринг като подходи за насърчаване на кръгови продукти и кръгови производствени процеси
- Развитие на регионални сертификационни практики

Всеки проект по СЦ 2.6 трябва да включва инвестиционни дейности и меки мерки.

Разходите за меки мерки **не трябва да надвишават повече от 40%** от общите допустими разходи.

Допустимост на разходите

Основни принципи

Йерархията на правилата, приложими за Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България - Турция е както следва:

- Европейски съюз – директиви на ниво Европейски съюз;
- Програмно ниво – специфичните правила на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България - Турция;
- Национално/регионално ниво – правила, приложими в партниращите си държави;
- Организации на партньорите – вътрешни правила, приложими в организацията на всеки от партньорите

Основни изисквания за допустимост

- Да са необходими за изпълнението на операцията и да са в съответствие с принципите за надеждно финансово управление;
- Да са предвидени в бюджета на проекта;
- Да са извършени през периода на изпълнение на проекта във връзка с дейности, планирани във Формуляра за кандидатстване;
- Да са в съответствие с договора за субсидия, законодателството на ЕС и националното законодателство;
- Да не са предмет на финансиране от други публични фондове;
- Да са в съответствие с изискванията на контрольори;

Допустимост на разходите

Основни принципи

Недопустими разходи

- Лихви по дълга
  - Закупуване на земя и сгради
  - Оборудване втора ръка
  - Глоби, финансови санкции и разходи за правни спорове и съдебни дела
  - Разходи за подаръци
  - Разходи, свързани с колебания на валутния курс
  - Принос в натура (вкл. Доброволен труд)
  - Споделени разходи
  - Поддоговаряне между проектните партньори на
- проекта за услуги, експертиза, оборудване и строителство, изпълнявано в рамките на дейности по проекта
  - Такси за национални финансови транзакции
  - Консултантски хонорари между партньори за услуги или работа, извършена в рамките на дейности по проекта
  - Наемане на служители на партниращите си организации като външни експерти, лица на свободна практика
  - Други недопустими разходи съгласно европейското и националното законодателство

Насоки за кандидатстване
2.3. “Допустимост на разходите”

Начин на възстановяване/бюджетиране

ЕДИННА СТАВКА

Разходи, изразени в
**% от други
допустими
разходи**

ОБЩА СУМА

**Фиксирана
стойност**
за определени
дейности

ЕДИНИЧНИ ЦЕНИ

Максимална
**стойност/единица
мярка**

ДЕЙСТВИТЕЛН И РАЗХОДИ

Доказват се с
разходо-
оправдателни
документи

Опростени разходи

#1 Разходи за персонал

#2 Офис и административни
разходи

#3 Пътни и квартирни
разходи

#4 Разходи за външни
експертни оценки и услуги

Категории разходи

#5 Разходи за оборудване

#6 Разходи за инфраструктура
и строителство

#7 Разходи за подготовка
на проекта

Категорията разходи се отнася за **собствен персонал (екип на проекта)**, изпълняващ управление на проекта и/или задачи по неговото реализиране

- Възнаграждения, определени с документа за наемане или по закон, отнасящи се до отговорностите посочени в длъжностната характеристика на длъжността
- Други разходи, директно свързани с възнаграждението на персонала като данъци, социални осигуровки, вноски за пенсионен фонд и пр., доколкото са фиксирани с документа за възникване на правоотношението или по закон.

#1

Бюджетна категория

Разходи за персонал

Възстановяват се като **единна ставка до 20%** от допустимите разходи по БК4, БК5 и БК 6

Точният процент на единната ставка се посочва във Формуляра за кандидатстване за всеки един от проектните партньори и остава непроменен по време на изпълнение на проекта.

В етапа на докладване изпълнението на проекта не е необходимо представянето на подкрепящи документи.

Назначаването на персонала следва да се извърши в съответствие с европейското и националното законодателство и е отговорност на бенефициента.

РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ

Персонал

нает от бенефициента за управлението
на проекта

Персонал на бенефициента като **ръководител на проекта, координатор, счетоводител, асистент**, който изпълнява задачи свързани с организацията, координирането, управлението и докладването на дейностите, разходите и резултатите от проект

Персонал

нает от бенефициента за изпълнението
на дейности по проекта

Персонал от **експерти** на организацията на проектен партньор, притежаващи специфична експертиза, извършващи задачи директно свързани с дейности по проекта.

Определянето на състава на екипа за управление на проекта и на експертите за неговото реализиране, както и правното установяване на взаимодействието и извършването на промени в екипа са изцяло на бенефициента.

Категорията обхваща **оперативни и административни разходи, свързани косвено с дейности по проекта**, които са ограничени до:

- Наеми за офиси
- Застраховка и данъци за офис и офис техника
- Комунални услуги
- Канцеларски материали
- Счетоводна отчетност
- Разходи за архивиране
- Поддръжка, почистване и ремонти
- Сигурност
- IT системи
- Комуникации – телефон, интернет, пощенски услуги
- Банкови такси за откриване и администриране на сметка по проекта
- Такси за транснационални финансови транзакции

#2

Бюджетна категория

Офис и административни разходи

Възстановяват се като **единна ставка до 15%** от БК1 „Разходи за персонал“

Ако не се предвиждат и отчитат разходи за персонал, не могат да се начисляват офис и административни разходи.

На етапа на докладване не е необходимо да се представят подкрепящи документи.

Категорията покрива разходите за **пътуване и настаняване само на членовете на екипа** на проекта и се ограничава до следното:

- Пътни разходи - билети, застраховка на пътници и автомобили, гориво, разходи за изминато разстояние, пътни такси, такси за паркиране
- Разходи за храна
- Квартирни разходи
- Разходи за визи
- Дневни разходи

#3

Бюджетна категория

Пътни и квартирни разходи

Възстановяват се като **единна ставка до 15%** от БК1 „Разходи за персонал“

Ако не се предвиждат и отчитат разходи за персонал, не могат да се начисляват офис и административни разходи.

На етапа на докладване не е необходимо да се представят подкрепящи документи.

Външни експертни оценки

Разходи за експертиза, предоставена от **юридическо или частно лице**, различно от персонала и организацията на бенефициента

- Изследвания и проучвания
- Инвестиционни технически/работни проекти
- Преводи
- Разработване/актуализиране на IT системи и уебсайтове
- Промотиране, визуализация, публичност
- Права на интелектуална собственост
- Разходи за лектори, обучители, модератори
- Пътни и квартирни за външни експерти, лектори, обучители, модератори, преводачи, доставчици на услуги
- Друга специфична експертиза за изпълнението на проекта

#4

Бюджетна категория

Разходи за външни експертни оценки и услуги

Разходите за външни експертни оценки се възстановяват на база **реално извършени разходи** и подкрепящи документи

Проектните партньори или техни служители не могат да бъдат наети като външни експерти и/или подизпълнители по дейности по проекта.

Разходите следва да се планират на база пазарни проучвания към датата на подаване на проектното предложение.

Услуги

Разходи за **организиране на събития** като:

- Наем на зала за срещи, обучения, конференции
- Наем на оборудване – аудио/визуално оборудване, оборудване за преводи, IT оборудване
- Разходи за наем на транспорт за участници в събития
- Разходи за кафе паузи, кетъринг, изхранване на участници в събития
- Разходи за настаняване на участници в събития
- Разходи за консумативи и материали за събития

ДЕЙСТВИТЕЛНИ РАЗХОДИ – всички разход оправдан от документи следва да се представят за верификация на разходите

#4

Бюджетна категория

Разходи за външни експертни оценки и услуги

Разходите за услуги се възстановяват на база **действителни разходи** или на база **единични цени**

ЕДИНИЧНИ ЦЕНИ – максимален фиксиран размер на разхода в зависимост от продължителността броя на участниците в събитието

ЕДИНИЧНИ ЦЕНИ

Еднодневно събитие

14 ЕВРО/участник

Многодневно събитие

60 ЕВРО/участник/ден

Единична цена **не може да бъде прилагана** в следните случаи:

- За събития само с вечерна програма или събирания, включващи само вечеря
- Събития с вечерна програма в включена вечеря, последвани от същинското събитие на следващия ден
- Работна среща с наети от проектен партньор външни експерти, когато в срещата участва само проектния партньор възложител
- Събития по организация на управление на проекта, осчетоводяване на разходите по проекта, експерти от организацията на проектен партньор, ангажирани в изпълнението на проекта
- Работни срещи с органи на програмата, когато включват само проектен партньор/и

Разходите, попадащи в категорията „единични цени“ не могат да се отчитат, в която и да е друга категория.

Категорията покрива разходи за **закупено, наето или придобито на лизинг от проектен партньор оборудване**, което е необходимо за постигане целите на проекта

- IT хардуер и софтуер
- Обзавеждане и оборудване
- Лабораторно оборудване
- Машини и инструменти
- Средства и устройства за производство
- Друго специфично оборудване

Разходите за наем или придобиване на лизинг на оборудване са допустими за срока на изпълнение на проекта.

Разходите за наем или придобиване на лизинг на оборудване не могат да надвишават пазарната цена за придобиване на въпросното оборудване.

#5

Бюджетна категория

Оборудване

Разходите за оборудване се възстановяват на база **реално извършени разходи** и подкрепящи документи

В случай, че дълготрайността на придобитото оборудване е по-дълга от продължителността на проекта и същото няма да се използва от проектните партньори и/или целевите групи след приключване на проекта, разходите за амортизация са допустими само за периода на изпълнение на проекта.

Разходите в тази категория са свързани с **инвестиции в инфраструктура и строителни дейности**, необходими за постигане целите на проекта:

- Разрешителни за на строителство
- Строителни материали
- Работна ръка
- Специализирани интервенции като напр. възстановяване на почви, разминиране
- Строителство
- Строителен надзор
- Авторски надзор

#6

Бюджетна категория

Инфраструктура и строителство

Възстановяват се на база **реално извършени разходи** и подкрепящи документи

Разходи за закупуване на земя и сгради са недопустими.

Разходите в тази категория са свързани с:

- Консултантски услуги, изготвяне на техническа документация като доклад за енергийни характеристики, прединвестиционни проучвания, технически/работни инвестиционни проекти, технически спецификации количествени сметки
- Подготовка на проектното предложение и Формуляр за кандидатстване, превод на документи, разходи за администриране и такси
- Други разходи, необходими за подаване на проектното предложение

Разходите за подготовка на проектното предложение следва да се включат в бюджета на Водещия партньор при подаване на проекта.

Разходите за подготовка на проектното предложени се заявяват с първия финансов доклад и се възстановяват след верифициране на Водещия партньор.

#7

Бюджетна категория

Подготовка на проекта

Възстановяват се като **обща сума** в размер на до **12 000 Евро/проект**

Договореностите във връзка с трансфера на разходите за подготовка на проектното предложение след верифицирането и възстановяването им от Водещия партньор на проектните партньори се определят със Споразумението за партньорство.

Interreg Co-funded by
the European Union
IPA Bulgaria – Türkiye

Благодаря Ви за вниманието!

<https://ipa-bgtr.mrrb.bg>

jshaskovo@mrrb.government.bg